

Collegial=Lidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 33. Den 17de August 1805.

Trykt i Kjøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Forgivninger.

Det har behaget Hs. Majestæt, under 19de Jult d.
N., allernaadigst at resolve saaledes:

1) "Vi bemyndige Chefen for det kjøbenhavnske borgerlige Infanterie til, for mindre betydelige Forsæelser i Tjenesten, selv at mulktare

en Overofficer, indtil 10 Rd.

en Underofficer, indtil 5 Rd.

en Infanterist, indtil 3 Rd.

en Underexerccermester, Tambour, Piber eller

Fahnepost, indtil 2 Rd.

Dog skal det staae den Pangjældende frit for at begjære
Krigs-

Krigsret, saafremt han ikke erkjender sig Skyldig til den ham dikterede Mulk.

2) Den borgerlige Krigsret, som nedfattes, i Overeensstemmelse med Krigsartiklerne, til at paafjende alle Forseelser, Tjenesten vedkommende, har at domme i Analogie af Krigsartiklerne, dog saaledes, at de deri benævnte Straffe reduceres til Pengemulfter, med Hensyn til den Paagjældendes Formue; nemlig for smaae Forseelser og Forsømmelser, fra 1 til 10 Rdlr., og for Overhørighed eller Opsætsighed, indtil 100 Rdlr. eller Arrest paa kort eller længere Tid.

3) Den 168 §. i Brandanordningen for Kjøbenhavn af 19de Juli 1799 forandres derhen, at det skal forblive ved de, ifølge Samme, affigende borgerlige Krigsretsdomme, uden videre Appæl, naar den Skyldige ikke er idømt højere Straf end Pengebøder under 33 Rdlr.; og bør Dommen i slige Tilfælde strax publiceres. Men, lyder Dommen paa Arrest eller paa Bøder af 33 Rdlr. eller derover, da skal det beroe med Sammes Publikation, indtil Sagen, forsynet med General-Auditeurens Betænkning, har været Os forelagt af Bort Generalitets- og Commissariats-Collegium; hvorefter saavel Dommen, som Børes derpaa faldne Resolution, af Krigsretten publiceres for Vedkommende. Og skal denne Bestemmelse ligeledes tages til Følge i Henseende til alle andre Sager, som behandles ved Kjøbenhavns borgerlige Infantries Krigsret.

4) §

4) I Henseende til Inddrivelsen af alle de ved den borgerlige Krigsret idømte Bøder, skal forholdes paa lige Maade, som ved fornavnte 168 §. i Brandsanordningen for Kjøbenhavn er fastsat, og Udpantning efter Dommen see ved Undersøgden."

(Slutningen af Retsanordningen for Hertugdømmet
Holsteen ic.)

29) Godseieren besidder en duelig Mand, som, naar Retten sidder, fører Protocollen under Retsbestyrerens Opsyn og Ansvar, derpaa tages i Eed og underkriver det med til Bekræftelse. 30) Alle Udsærdigeiser, Protocol-Extractor, Attester o. s. v. skulle Retsbestyrerne selv besørge. 31) Protocollerne blive alene i Retsbestyrerens Forvaring; dog maa han ei nægte Godseieren Eftersynet af dem. 32) Rettens Archiver skulle bevares paa Tingstedet. Alle derhen hørende Sager, samt Rettens Protocoller og deres Bilag skulle, ved Harets Udløb, af Retsbestyreren lægges i Archivet. Indtil Medlæggelsen skal han sørge for, at de i hans Bolig sikkert forvarres, og, saavidt muligt, betrygges imod Ildsvaade. For Rettens Archivers rigtige Afleverelse indestaaer han eller hans Arvinger, ligesaa ogsaa for de ham betroede Documenter, Hs. Majestæts Tjeneste angaaende. 33) Retsbestyreren er, i Henseende til sin Embedsførelse, af Godseieren uafhængig, og alene forpligtet til at staae de høie.

høieste Justitscollegier! til Ansvar for sin Embedsførelse. 34) Ved Forseglinger, Inventariers Forfattelse, Obductioner, Besigtelser og alle andre Rets-Handlinger tiltages, af Godsets Underhørende, efter Ordenen, tvende gode Gaardeiere, som Bisiddere, dog uden Stemme, og anføres ved Navn i Protocollen. 35) Retsbestyrerne skulle, hvis de ville ungaae de lovbestemte Straffe, indgive til det dem foresatte Overdicafterium de alle andre Domme-
 re forefrevne Beretninger om Fremgangen med Skifter, Formyndier, Concurser, Criminal-Undersøgelser o. s. v. 36) I ethvert Gods, eller Retsdistrict skal hver 4de Uge holdes en ordentlig Retsdag, paa en, engang for alle bestemt, og tilbørligen bekjendtgjort Dag i Ugen. 37) Overordentlige Ting kunne, imod Er-
 læggelse af de lovlige Diætpenge og fri Befordring, ei nægtes Parterne; ogsaa er Retsbestyreren, under samme Vilkaar, pligtig til, hvergang paa Godset at foretage de af Godseieren eller Godsets Underhørende begjerte ju-
 dicidele eller extrajudicidele Handlinger. 38) Tingene skulle altid holdes paa et bestemt Sted i Retsdistrictet. 39) Ingen Retsbestyrer maa boe over 4 Mil fra Ting-
 stedet. 40) Alle Gebyrer for judicidele og extrajudicidele Forretninger høves efter en af Hs. Majestæt forefreven Sporteltaxt. 41) Befordringen til de ordentlige Rets-
 dage, samt i Criminaltilfælde, paatage de Godset Un-
 derhørende sig, efter Orden, ligesom de offentlige Rjor-
 seler.

feler. 42) Naar Retsbestyreren, i Godseierens eller de Underhørendes egne Anliggender, indfinder sig paa Godset andre end de sædvanlige Retsdage, skal det requirende Partie sørge for hans Besordring. 43) I overordentlige Tilfælde er den nærmeste Retsbestyrer eller Justitsembedsmand pligtig til, imod de lovlige Gebyrer, at følge Godseierens Requisition til retlige Handlinger, som ingen Opsættelse taale, naar den ordentlige Retsbestyrer ei selv er i Stand til at komme. 44) Foranstaaende Forfrister gjælde for alle adelige Districter og Godser, som have Jurisdictioneret, som og for de i Hertugdømmet Holsteen liggende Cancelliegodser og andre Jurisdiction havende Godser. 45) Dog maa det paa de adelige Marskgodser indtil videre have sit Forblivende ved den der hidtil værende Retsindretning. 46) I Henseende til Afgjørelse af Stridigheder, som opkomme om de med Livegne sluttede Contracter eller den Frigivne paaliggende Affindelse, eller paa andre Maader have Hensyn paa forrige Livegenskabs Forhold eller Forpagternes Skadesløsholdelse, har det, indtil Udgangen af Aar 1809, sit Forblivende ved Forfristerne (§. 28. 29.) i Forordningen af 19de December 1804. 47) Denne Anordning træder i sin fulde Kraft fra 1 Januar 1806; derfor skal Retsbestyrerembedet paa alle Godser, til den Dag, efter dens Forfrist, være besat. 48) Alle almindelige eller specielle Love, Foranstaltninger, For-

frist

Krister eller Vedtægter, som angaae de adelige og andre Dømmeret havende Godfers Dømmeret, og ei stemme overeens med denne Forordning, ere fra 1 Januar 1806 af ophævede og satte ud af deres Kraft.

Under 26de Juli d. N. er, igjennem General-Land-Deconomies og Commerce-Collegiet, udfærdiget en Placat af følgende Indhold. Da de Omstændigheder, der have foranlediget de, ved Placaten af 27de April 1791, givne Forskrifter og Bestemmelser, i hvis Følge Smedene i Sjællands Stift, samt Lolland, Falster og Langeland, ifkun, efter dertil erhvervede Priviligier, maatte forfærdige Høe-Leer og Skjære-Knive, nu ei længere finde Sted; saa vil Hs. Majestæt allernaadigst, at Forfærdigelsen af meerbemaeldte for Landmanden nødvendige Agerdyrknings-Redskaber herefter maa være fri og uden nogen Indskrænkning, saa at Priviligiers Erhvervelse dertil herefter ei skal være fornøden.

(Slutningen af Forordningen angaaende Examen artium ved Kjøbenhavns Universitet.)

21. Universitetets Patronat, hvortil fra hver af Examensdeputationerne skal gjøres Indberetning om Examens Udfald, bør lade sig det være magtpaaliggende, saa remt enkelte Dimittender, i de vigtigste Forberedelses-Rundskaber, skulde befindes aldeles forsamte, at for-
anles

anledige en nærmere Undersøgelse, om derved fra de dimitterende Læreres Side nogen pligtstridig Forsømmelse skulde have fundet Sted. I dette Tilfælde skal første Gang den i Skoleforordningen af 11 Mai 1775 fastsatte Mulk af disse uden Forfjel erlægges; anden Gang fordobles Mulkten, og tredje Gang skal den offentlige Lærer have sit Embede forbrudt, og den private tabe sin Ret til at dimittere.

22. Examensdeputationernes Censurlister skulle, dog med Udeladelse af dem, der ikke ere stede til mundtlig Examen, trykkes i Universitetets Bogtrykkerie, efter Navnenes alphabetiske Orden, med hosføiet Angivelse af den Skole eller den private Information, hvorfra enhver er dimitteret, og den Tid, han i denne eller i hin har nydt Underviisning. Hver Liste trykkes særskilt, med Benævnelse af de Medlemmer, som denne Gang udgjorde Examensdeputationen. Det Antal af Ark, som Censurlisterne fylde, skal betegnes Universitetets Bogtrykkeren under Summen af de trykte Ark, som han er forbunden til agrligen at levere Universitetet uden Betaling. Det paaligger Decanus i det philosophiske Facultet, saa meget muligt, at paastynde Trykningen.

23. Umiddelbart efterat Censurforretningerne ere tilendebragte, læses Inscriptionen, (ved hvilken, foruden de Personer, som hidtil have overværet Samme, ogsaa ommældte Decanus her være tilstede) i Rectors

Boe:

Boepæl; og overleveres hæl Enhver af dem, som indskrives, tilligemed Matrikelen og de academiske Love, ogsaa den i 19 §. ommalzte Udskrift af de ham tiltjendte Specialcharacterer. Ved denne Leilighed betales og de saamlige Inscriptions-Udgifter, i hvad Navn og Bestemmelse de end maatte have, i een Sum, hvilken H. Majestat har fastsat til 11 Rdlr. D. C. Denne distribueres af Rector imellem alle Vedkommende efter enhvers Andeel, saaledes som under Dags Datum, ved Rescript til Consistorium, allernaadigst er blevet bestemt. Ved denne Anordning bortfalde alle andre, den academiske Inscription i nogen Maade vedkommende, Udgifter, og enhver videre Fordring.

24. Den hidtil sædvanlige Proclamation, eller de saakaldte Honores, finder i Fremtiden alene Sted ved følgende tre Klasser af de Examinerede: den første Klasse bestaar af dem, som i alle denne Examens 12 Rubriker, nemlig: dansk Stil, Latin, latin Stil, Græsk, Hebraisk, Tyssk, Fransk, Religion, Geographie, Historie, Arithmetik, Elementargeometrie, (dog med Undtagelse af det hebraiske for dem, der ikke studere Theologie) have erhholdet Characteren Udmærket godt; disse tildeles desuden, som fortjent Opmuntring for deres roesværdigen anvendte Flid, Universitetets Priismedaille i Sølv. I den anden Klasse optages de, som i de tre første Rubriker have erhholdet Characteren Udmærket godt;

godt; og, i Fald de ogsaa ere blevne prøvede i Græsk, eller baade i Græsk og Hebraisk, have i disse, og i alle øvrige, Rubriker, erholdet i det mindste Characteren Meget godt; men, i Fald de hverken ere examinerede i det Græske eller Hebraiske, i alle de syv sidste Rubriker have erholdet, om ikke Characteren Udmærket godt, saa dog ikke i flere end tre af disse Rubriker en ringere Character end Meget godt. Den tredje Klasse indbefatter dem, som ikke blot i de fire første Rubriker, men ogsaa i Religion, Geographie og Historie, ere blevne udmærkede, og i ingen af de øvrige Rubriker, hvis de, efter de i 11 og 17 §. opgivne Bestemmelser, ogsaa i dem ere prøvede, have faaet en ringere Character end Godt. Beslutningen om, hvem denne offentlige Berømmelse skal vorde til Deel, affattes i en Forsamling af samtlige Examinationsdeputationer, og den vedtagne Klasseinddeling underskrives af samtlige disse Medlemmer. Derpaa følger Navnernes Proclamation og Specialcharacterernes Oplæsning ved Decanus, der ledsager den med en passende Opfordring til bemærkede Studiosi, ved deres academiske Glid at opfylde de ved deres Skolestid om dem opvakte Forhaabninger. Denne Actus skal i Fremtiden holdes paa Universitetsfesten til Erindring om den danske Kirkes og Universitetets Reformation, strax efter at den sædvanlige latinske Tale er til Ende. Alle ordentlige og overordentlige Lærere ere ved Embedspligt for-

forbundne til, ligesaa vel at bivaane denne Soltilblighed, som den ved Proclamationen af de academiske Priispræster, og ved Uddelingen af Præmierne.

25. Den, herved befalede, nye Organisation af Examen artium tager sin Begyndelse med indværende Mars October.

26. Da det er overensstemmende med Billighed, at skride gradvis frem i Udførelsen af denne nye Anordning, sørend den i sit fulde Omfang iværksættes, saa skal til sin Tid, med særdeles Hensyn paa de første Gang fra de dimitterende Lærere indkomne Beretninger, en egen Instruction udstedes, og derved Fremgangsmaaden i Begyndelsen, saavidt den angaaer Examinatorernes Forordninger og Censur, nærmere vorde bestemt.

(Fortsættelse af Forordningen angaaende Quarantaine-
Væsenet i Danmark og Norge.)

§. 34. Gods, som løst inddriver.

Hvad som i næstforegaaende 33 § er anført om Behandlingsmaaden af Gods, som med Skib indstrander, gjælder ogsaa om Gods, som løst inddriver fra Havet, uden at man kan vide, hvorfra det kommer.

§. 35. Sygdom blandt Indstrandede.

Kommer af strandet Mandskab fra mistænkeligt Skib nogen Syg i Land eller falder i Sygdom, efter at være kommen i Land, skal det strax meldes Dyrigheden,

og nærmeste Læge hentes for at kjenne om Sygdommens Væffenhed. Viser det sig da, eller det kan befrygtes, at Sygdommen er farligt smittende, da besørger Lægen alt, hvad som udfordres til den Syges Kuur og Pleie, og Øvrigheden foranstalter alt, hvad som til hans muligste Afsondring fra de øvrige, som med ham ere bjergede, eller have bjerget, kan være fornødent; ligesom ogsaa Qvartainen derefter forlænges.

§. 35. Ligs Begravelse m. v.

Doer nogen af de Bjergede, under Bjergningen eller efter at være kommen i Land, og Skibet erfares, at være smittet eller mistænkeligt, da skal Øvrigheden, som derom ufortøvet bør underrettes, selv, og efter Overlæg med nærmeste Læge, søie alle mulige og de hurtigste Anstalter til,

at Liget strax bliver jordet i en Grav fire Alen dyb, i Nærheden af det Sted, hvor det er;

at Klæderne, som den Døde har baaret, og hvorpaa den har ligget, jordes med Liget eller brændes;

at Ingen uden de allernødvendigste Personer, og da først de Indstrandede, hvor Stranding er skeet, ere nærværende;

at hverken den Døde, eller det Loi, som omgiver ham, umiddelbart berøres med Hænder;

at de, som behandle Liget, holde sig, saa meget muligt, paa den Side, hvorfra Vinden blæser;

at

at de, saasnart Jordefærden er forbi, afføre sig de Klæder, som de have været iførte, hvilke lægges i Vand og siden udlustes;

at de, førend de iføres andre Klæder, vasse sig over hele Legemet med Edike, naar Samme kan have, eller, i andet Fald, med Søvand;

at de dernæst holde sig i Quarantaine affondrede fra andre i 40 Dage;

at de Klæder, de have brugt under Quarantainen, saavelsom alle der i Huset værende Klædestykker, Linned og Sengenklæder, samt andre giftfængende Ting, uophødeligen udbringes og opbrændes;

at Huset derefter fast tillukkes, og lades ubeboet, indtil videre Foranstaltning af Øvrigheden er bleven søiet; og overalt, at alle de Forsigtigheder anvendes, som til at hindre Smittes Udbredelse kunne ansees tjenlige og fornødne. Dersom, uden for Strandingstilfælde, Lig inddriver, som er ukjendt, da iagttages saameget af forestaaende Regler, som maatte findes anvendeligt. Men Quarantainen for dem, der have været med at jorde saadant Lig, bestemmes af Øvrigheden fra 4 til 14 Dage efter Omstændighederne, uden at disses Klæder behøve at opbrændes.

S. 37. Huusquarantaine.

Øvrigt skal det være samtlige Sundheds-Commis-
sioner og Øvrigheder paalagt, at, saafremt det, de so-
restre

restfrevne Forsigtigheder uagtet, skulde hælde, være sig ved mistænkelige Skibes Ankomst under Kysterne eller til Gæstæder, eller ved Quarantainerne, hvor disse holdes, eller ved Strandinger eller anden Leilighed, at nogen af Kjøbstadernes eller Landets Beboere skulde, paa hvad Maade end seer, have haft Samqvem med nogen Person eller noget Gods fra mistænkeligt Skib, førend dens eller dets Quarantine er forbi, der da usfortøvet foranstaltes, at det eller de Huse, hvor saadant Samqvem har været, og den eller de Personer, som saadant Samqvem have haft, tages under Bevogtning, og afsøndres fra andre, indtil saadan Quarantine er holdt, som, i Forhold til Omstændighederne med det vedkommende Skib, maatte ansees passende.

§. 38. Indberetningen om Sygdomme.

Ligeledes skulde samtlige Stads- og Land-Physici, især i de Steder og Egne, hvor mistænkelige Skibe have været, eller Quarantainer paa Skibe eller i Land ere. holdte, være opmærksomme paa de Sygdomme, som der vise sig, og, saafremt de bemærke, at nogen saadan kan henføres til det Slags, denne Anordning har til Diemed at afværge, da ei alene underrette Sundheds-Collegiet i Kjøbenhavn om det Foresaldne, men derhos strax anmælde Saadant for vedkommende Øvrighed, som derom har at gjøre Indberetning til Quarantine-Directionen, og imidlertid at sœie de Foranstaltninger, hvor-

till

til Forordningen af 17 April 1782 og denne Forordning give Anledning og Veiledning.

(Fortsættelsen følger.)

Blandede Efterretninger.

Under 2 d. M. er Knud Hansen af Kjerteminde meddeelt Bevilling, at hans eiende Gaard der paa Stedet maa være privilegeret til Gjestgiverie for Reisende.

Under 10de d. M. ere samtlige Over-Øvrigheder i begge Riger fra det danske Cancellie blevne tilfrevne saaledes.

P. M.

Da Cancelliet har bragt i Erfaring, at Egtefolk, som ønske at skilles ad, ofte staae i den urigtige For-
meening, at de, naar de, ifølge en af dem for en For-
ligelses-Commission indgaaet Foreening, i 3 Aar have
levet adskilte i Henseende til Bord og Seng, uden her-
til at være meddeelt Bevilling af Øvrigheden, ere beret-
tigede til at ansøge om deres Egteskabs aldeles Ophævelse;
saa skulde Man tjenstligt anmode Dem om, i det Dem
betroede District behageligen at ville foranstalte, at der i
Fremtiden sørges for, at de Egtefolk, der ved Forligel-
ses-Commissioner paa Landet indgaae Foreening om at
leve adskilte i Henseende til Bord og Seng, derefter
erhol-

erholde den befalede Bevilling af Øvrigheden, samt at Forligelses-Commissairerne i Kjøbstæderne paalægges, at betynde dem, som saaledes foreenes om at leve adskilte, at de strax derefter have at henvende sig til vedkommende Øvrighed om Bevillingen, da saadanne separerede Egtefolk ellers, efter 3 Aars Forløb, og efter derom indgiven Ansøgning, ikke kunne vente at erholde Tilladelse til at indgaae nyt og andet Ektekab; hvilket sidste ligeledes maatte bekjendtgjøres alle Vedkommende.

Til Quarantaine-Indretningen i Christianssand ere indkomne følgende Skibe, nemlig:

1) Den 29 f. M., Resolution fra Altona, ført af Skipper Bouke Stofels, kommet fra Wallaga med en Ladning Wiin, Rosiner og Frugtskaller, bestemt til Stettin.

2) Den 31 f. M., Speculationen, fra Christianssand, ført af Skipper Hans Gasmer, kommet fra Gallipoli og Messina med en Ladning Brændeviin og Olie, bestemt til St. Petersborg.

Det første af disse Skibe er, efter at Ladningen bliver blottet for al giftfængende Emballage, paalagt 14 Dages, det andet derimod 4 Dages Observations-Quarantaine.

Det i denne Tidende forhen ommældte Skib Flangier, ført af Skipper Jens Thuesen, er løst af Quarantainen.

Øebige Embeder.

Under det danske Cancellie: Aale og Tørring Sognefald i Aarhus Stift, 285 Rdlr.; Øster Branderlef og Hallund Sognefald i Aalborg Stift, 125 Rdlr.; det residerende Kapellanie til Goggen Dahl i Christiansands Stift, 150 Rdlr.; det residerende Kapellanie til Ringsaaer Præstegæld i Aggershuus Stift, 300 Rdlr.; Justitssecretair-Embedet ved den vestindiske Landsoverret.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 16 August er Cancellisten i det danske Cancellies 1ste Departement, Cancellie-Secretair J. F. E. Schiern, udnævnt til Fuldmægtig i det ved Directionen for Universitetet og de lærde Skoler oprettede Contoir, og Cand. Juris F. E. Gundelach samt J. G. Bloch til Copiister sammesteds.

Under Generalitetet: Den 9de August er Graveur J. Ulstrup befattet til 3die Underbefalingsmand ved Infanteriet af Frederiksværks frivilligt bevåbnede Korps; Sec. Lieut. af det 1ste aagershusiske Inf. Reg., J. S. Riis, efter Ansøgning, i Naade afskediget af Krigstjenesten; Fændrik A. v. Wiig og Foureer A. Grenner befattede til virkelige Second Lieutenanter, og Korporal H. Wien til virkelig Fændrik, alle ved bemældte 1ste aagershusiske Regim., samt Fændrikkerne a la suite ved meerbemældte Regim., M. J. v. Krogh og J. J. v. Broch, forvundte Second Lieutenants Character.

Under Rentekammeret: Den 9de August ere Landmaalerne, Premier Lieutenant ved det 1ste jydsk Infanterie-Regiment, M. E. J. v. Müller, Premier Lieutenant ved det 2det aagershusiske Infanterie Regiment, S. M. v. Borchgrevink, og H. Hastrup udnævnte til Landinspektører.

Trykfeil.

No. 32. Side 504, Lin. 20, læs: Kvartprocentfatten.
 — — 512, Lin. 16, læs: Saline.